HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

Jätehuolto ja kuluttaminen 13.1.2021

Pohjois-Savon ilmastotiekartan laatiminen

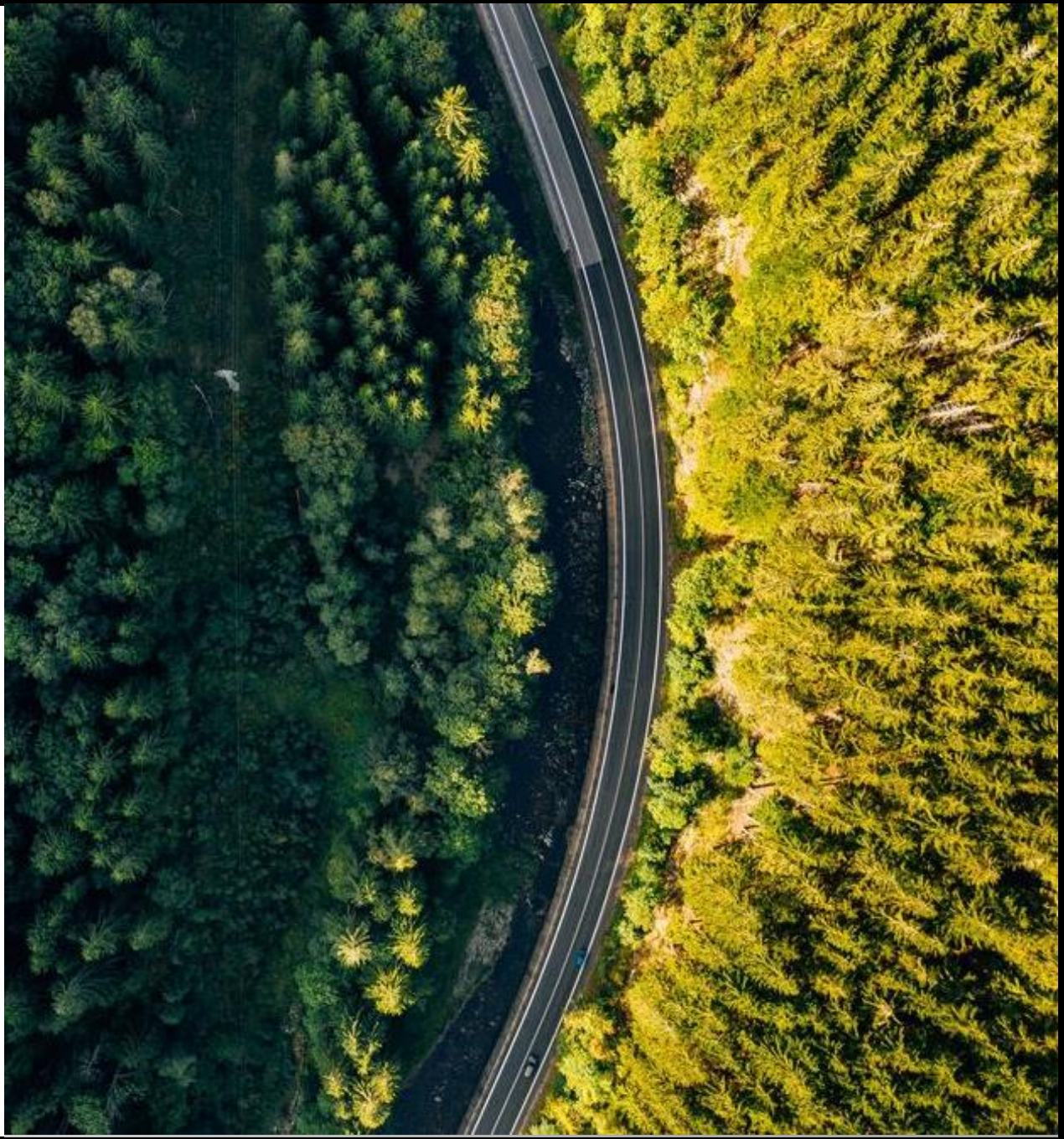

Ohjelma

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

13.00 Tervetuloa, ketä on paikalla & työpajan tavoitteet

https://pollev.com/hiilineutraa523

13.10 Ilmastotiekartan laatiminen ja muut ajankohtaiset

Projektityöntekijä Saara Hanhela ja ilmastoasiantuntija Tapio Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus

13.25 Jakaudutaan kahteen ryhmään keskustelemaan

14.20 Koonti ja äänestys

- Käydään läpi tavoitteet ja toimenpiteet, mitä kullakin ryhmällä nousi esille.
- Loppukysely

15.00 Tilaisuuden päätös

Työpajan tavoitteet

- Kootaan ajatukset yhteen Pohjois-Savon ilmastotiekarttaa varten
- Kirjataan toimenpiteitä, joilla hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan ilmastonmuutokseen
- Arvioidaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja realistista toteutusaikataulua
- Tunnistetaan vastuutahot (jos mahdollista)

Ohjelma

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

13.00 Tervetuloa, ketä on paikalla & työpajan tavoitteet

https://pollev.com/hiilineutraa523

13.10 Ilmastotiekartan laatiminen ja muut ajankohtaiset

Tapio ***Projektityöntekijä Saara Hanhela ja ilmastoasiantuntija Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus***

13.25 Jakaudutaan kahteen ryhmään keskustelemaan

14.20 Koonti ja äänestys

- Käydään läpi tavoitteet ja toimenpiteet, mitä kullakin ryhmällä nousi esille.
- Loppukysely

15.00 Tilaisuuden päätös

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

Pohjois-Savon ilmastotiekartan laadinta

Jätehuolto ja kuluttaminen 13.1.2021

Saara Hanhela
Tapio Kettunen

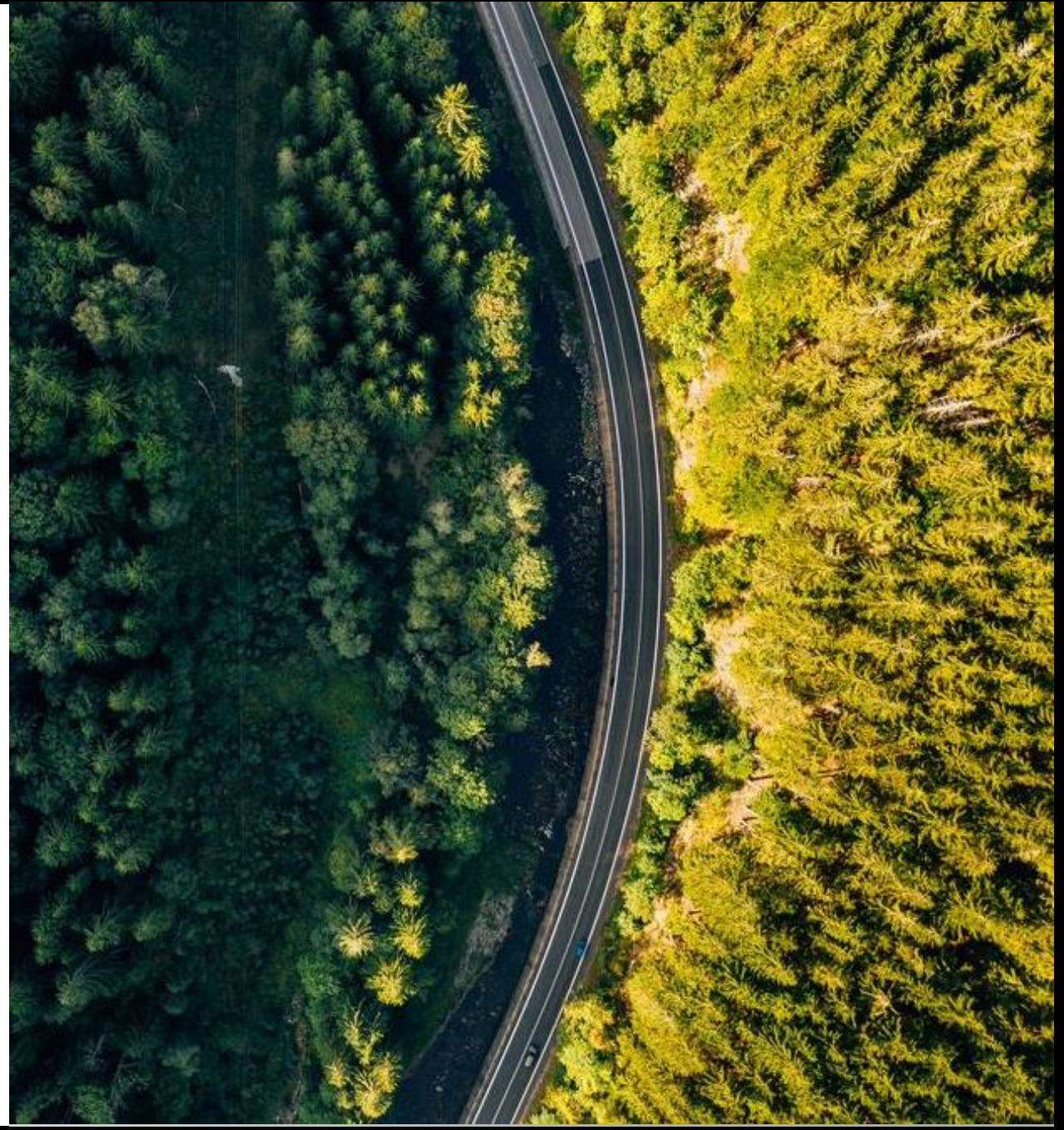

Pohjois-Savon ilmastotyö

Työn vaiheet

1

Savon ilmasto-ohjelma 2013

2

Hiilineutraali maakunta - hanke 2020-2021

3

Pohjois-Savon ilmastotiekartta 2021

4

Ilmasto-tiekartan toimeenpano

5

Tavoitteiden seuranta ja arviointi

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

Hiilineutraali maakunta – Pohjois-Savo (HIMA) -hanke

1. Selvitetään kuntien kasvihuonekaasupäästöt ja hiilitase

www.foresavo.fi/paastot

2. Kootaan maakunnallisten toimijoiden ilmastofoorumi

3. Määritellään maakunnan ilmastotiekartta ja keskeisimmät tavoitteet ilmastoasioissa

4. Käynnistetään maakunnallinen ilmastoviestintä

www.hiilineutraalipohjoissavo.fi

Visa: Mitkä ovat Pohjois-Savon kolme suurinta päästösektoria?

Pohjois-Savon kasvihuonekaasupäästöt

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

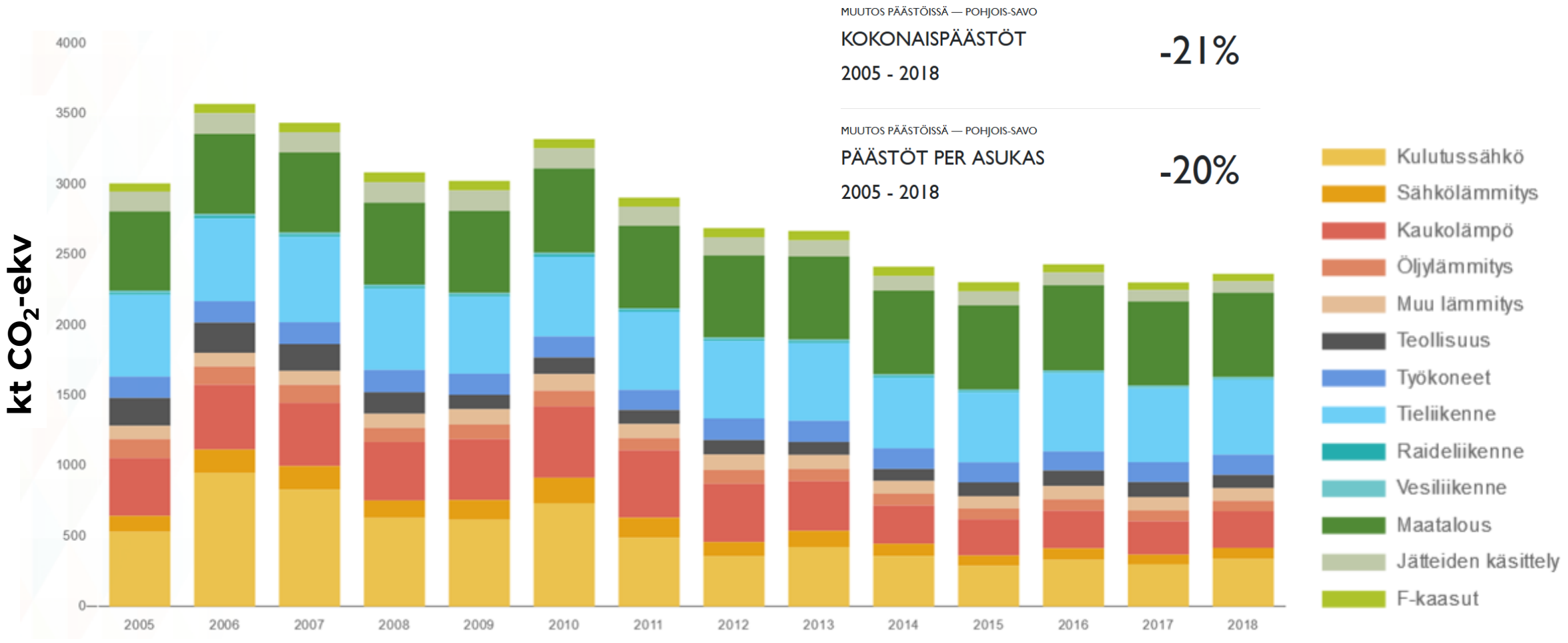

Lähde: SYKE 2020

Pohjois-Savon kasvihuonekaasupäästöt ja hiilinielut sektoreittain 2018, kt CO2-ekv*

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

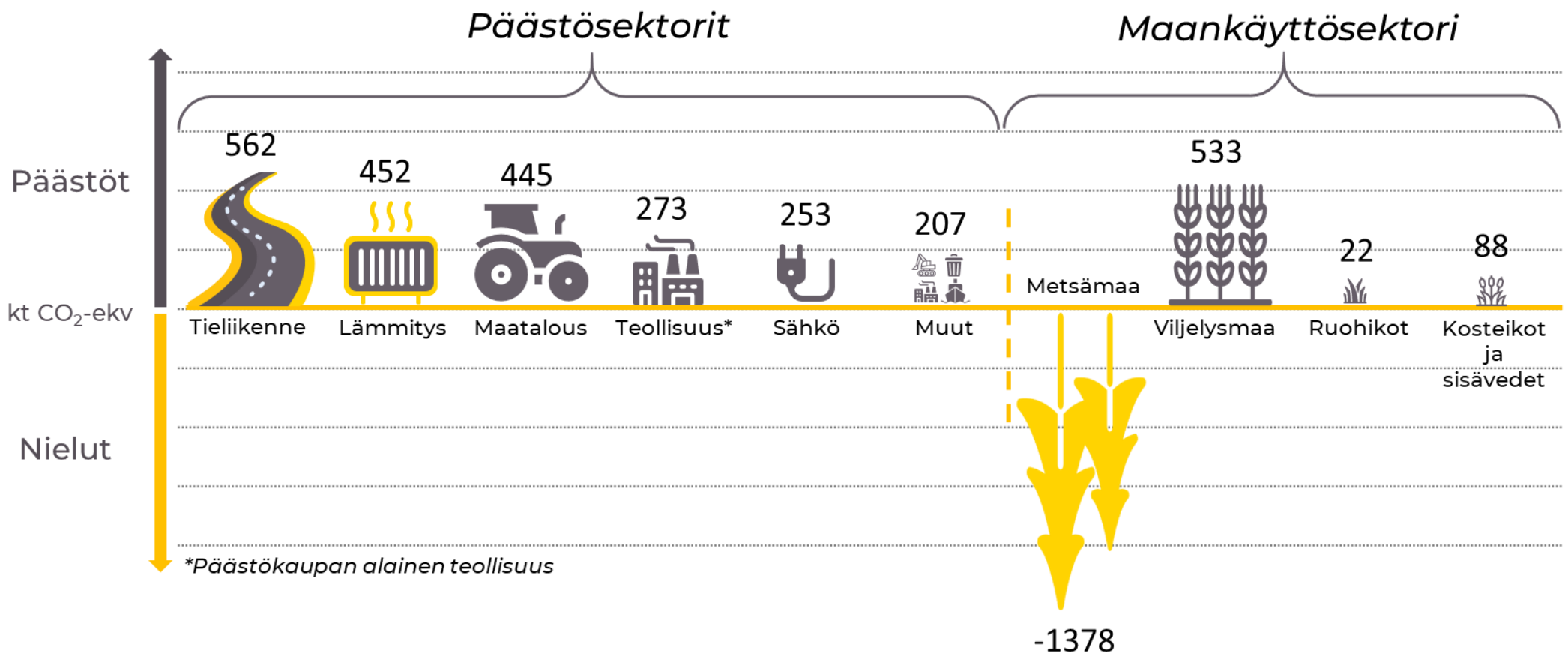

** kt CO_2-ekv (kilotonnia hiilidioksidiekvivalenttia) on päästöjen yksikkö, jossa eri kasvihuonekaasujen määrät on yhteismitallistettu vastaamaan hiilidioksidin lämmitysvaikutusta.*

Ilmastotiekartan tavoitteet

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

- **Hiilineutraali Pohjois-Savo 20XX**
- **Hiilinegatiivisuus pian hiilineutraaliuden jälkeen.**

- Kootaan maakunnalliset painopisteet ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen.
- Rakennetaan polut, jotka johtavat tavoitteeseen.

- Tehdään yhdessä.

Koordinointi ja ohjaus

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

- Työtä koordinoi Pohjois-Savon ELY-keskus ja työtä ohjaa laaja ohjausryhmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

POHJOIS-SAVON LIITTO
Regional Council of Pohjois-Savo

Kuopio Siilinjärvi Vieremä Leppävirta

SAVON VOIMA

UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

ILMATIETEEN LAITOS

MAITOMAA

KUOPION ALUEEN KAUPPAKAMARI

KESKO

KUOPION ENERGIA

SAVONIA

GTK

Valio Osuuskunta MAITOSUOMI

SAVOGROW KEHITYSYHTIÖ

PeeÄssä

storaenso

SAVON AMMATTIOPISTO

Luke LUONNONVARAKESKUS

MTK

metsäkeskus

KESTO

Jätekukko Siistiä!

Suomen luonnonsuojeluliitto POHJOIS-SAVO

PRO Agria Itä-Suomi

SKAL

Työpajoihin osallistuneet

Ilmastotiekartan aikataulu

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

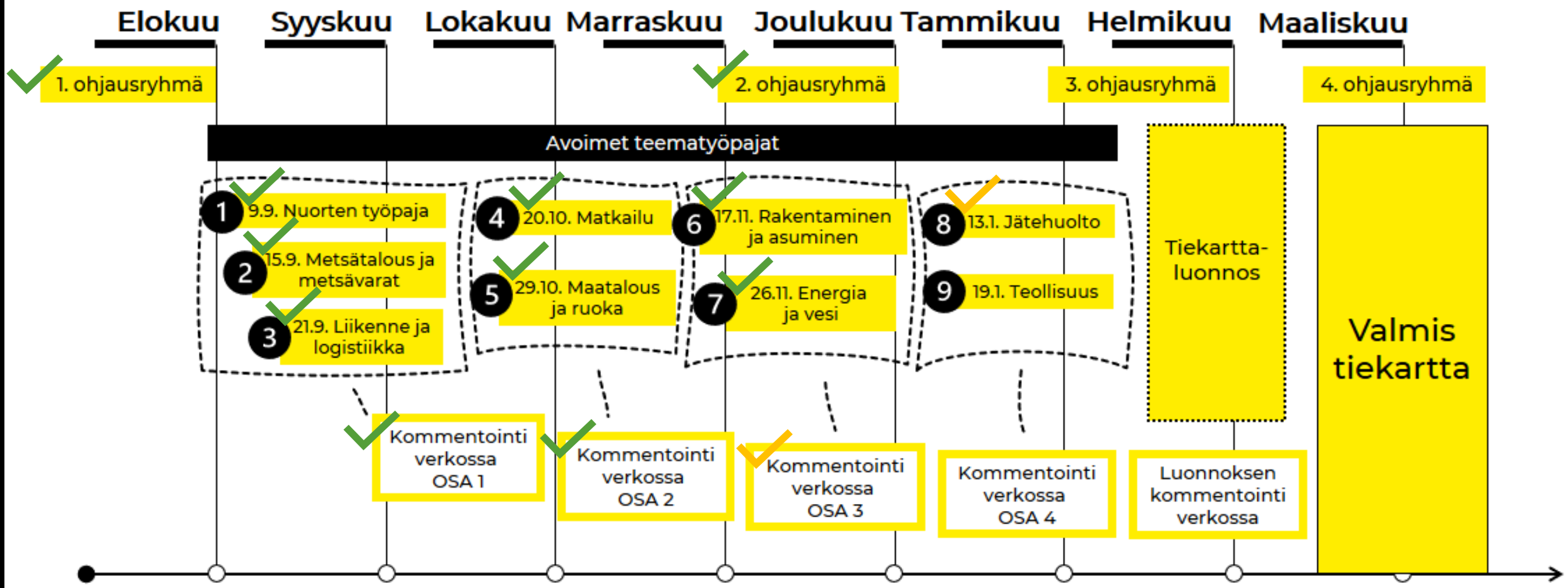

hiilineutraalipohjoissavo.fi/ilmastotyo/ilmastotiekartta/vaikuta

Rinnakkaiset ohjelmat

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

EU

- Kestävän elvytyksen suunnitelma
  - Vähintään 30 % rahoituksesta ilmastonmuutoksen torjuntaan.
- Oikeuden mukaisen siirtymän rahasto, Just Transition Fund (JTF)
  - Pohjois-Savon suunnitelma rahoituksen painopisteistä valmisteilla
- Uusi EU:n rakennerahastokausi 2021-2027
  - Ilmastoasiat, kiertotalous ja digitaalisuus painottuvat entistä enemmän.
- EU:n jätedirektiivit (hyväksytty 2018)

Suomi

- Marinin hallitusohjelman mukaiset hankkeet ja ohjelmat
- Toimialojen vähähiilisyystiekartat:
  - Energiateollisuus, Teknologiateollisuus, Rakennusteollisuus ja Kiinteistötyönantajat, Metsäteollisuus, Kemian teollisuus, Elintarviketeollisuusliitto, Kaupan liitto, Suomen tekstiili ja muoti
- Suomen muovitiekartta
- Valtakunnallinen jätesuunnitelma 2023
- Kestävän kulutuksen ja tuotannon ohjelma KULTU 2005-2016
- Kiertotalouden strateginen ohjelma

Pohjois-Savo

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (Pohjois-Savon liitto)
- Kuntien ilmasto-ohjelmat ja –toimenpidesuunnitelmat sekä resurssiviisausohjelmat
  - Kiertotalousselvitykset mm. Kuopion seudun kiertotalouspotentiaali
- Yritysten, organisaatioiden ohjelmat mm. energiatehokkuuden parantamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi.

Mikä ilmastonmuutoksessa huolettaa nuoria?

Vastauksia nuorten ilmastotyöpajasta 9.9.2020

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

Luonnon monimuotoisuus	Piittaamattomuus	Päätöksenteko ja politiikka	Ihmisyys
Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen	Ihmisten tietämättömyys	Ilmastosota	Ilmastonmuutoksen aiheuttama eriarvoisuus
Lajien katoaminen	Ihmislajin itsekkyys	Keinojen heikkous	Tulevien sukupolvien elämänmahdollisuudet
Pölyttäjien häviäminen	Välinpitämättömyys ja asian kieltäminen	Valtioiden sitoutuminen asian ennalta-ehkäisemiseksi	Epävakaus tulevaisuuden suhteen
Äärisääilmiöt – tulvat, kuivat kaudet	Asiasta puhumattomuus	Päätöksenteon hitaus	Ihmisten yhtenäisyyden puuttuminen
	Kulutushysteria	Ollaanko jo myöhässä?	Se, että elämä sellaisena kuin sen tunnemme, tulee muuttumaan

Miten nuorten ääntä saataisiin paremmin esille ilmastotyössä?

Vastauksia nuorten ilmastotyöpajasta 9.9.2020

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

Koulujen rooli	Tiedon jakaminen	Nuorten kuuleminen	Yhteisötoiminnan avulla
Ilmastotyön markkinointi opettajien kautta	Nuorisovaltuustoihin tiedon jakaminen	Nuorten mielipiteiden aito huomioiminen paikallisessa ja alueellisessa päätöksenteossa	Pienryhmätoimintaa ilmastoasioista kiinnostuneille
Nuorten tietoisuuden kasvattaminen osana koulutusta	Ilmastotietoisuuden kasvattaminen myös vanhempien keskuudessa	Valtakunnallisia tai kuntakohtaisia kyselyitä nuorille	Ilmastotyön ideakilpailu, jossa nuoria kiinnostava palkinto
Globaalikasvatuksen lisääminen opetukseen		Kuuntelemalla ja reagoimalla nuorten ääneen	Sopivia projekteja nuorille ilmastotyön parissa
		Yleensäkin kuunteleminen – huolta on	

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Tervetuloa mukaan!

Avoimet työpajat

Kaikki työpajat klo 13-15
Teams-verkkokokouksina

NUORET 9.9.2020 KLO 15 TEAMS & LIVE-TAPAAMINEN

METSÄTALOUS JA METSÄVARAT 15.9.2020

LIIKENNE JA LOGISTIIKKA 21.9.2020

MATKAILU 20.10.2020

MAATALOUS JA RUOKA 29.10.2020

RAKENTAMINEN JA ASUMINEN 17.11.2020

ENERGIA JA VESIHUOLTO 26.11.2020

JÄTEHUOLTO, KULUTTAMINEN 13.1.2021

TEOLLISUUS 19.1.2021

Ilmoittaudu mukaan:
www.webropol.com/s/ilmastopajat
Ilmoittautuneille lähetetään Teams-linkki

Ohjelma

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

13.00 Tervetuloa, ketä on paikalla & työpajan tavoitteet

https://pollev.com/hiilineutraa523

13.10 Ilmastotiekartan laatiminen ja muut ajankohtaiset

Projektityöntekijä Saara Hanhela ja ilmastoasiantuntija Tapio Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus

13.40 Jakaudutaan kahteen ryhmään keskustelemaan

Ryhmä 1: Etunimen alkukirjain A-K
Ryhmä 2: Etunimen alkukirjain L-Ö

14.25 Koonti ja äänestys

- Käydään läpi tavoitteet ja toimenpiteet, mitä kullakin ryhmällä nousi esille.
- Loppukysely

15.00 Tilaisuuden päätös

Ohjelma

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

13.00 Tervetuloa, ketä on paikalla & työpajan tavoitteet

https://pollev.com/hiilineutraa523

13.10 Ilmastotiekartan laatiminen ja muut ajankohtaiset

Projektityöntekijä Saara Hanhela ja ilmastoasiantuntija Tapio Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus

13.25 Jakaudutaan kahteen ryhmään keskustelemaan

Ryhmä 1: Etunimen alkukirjain A-K
Ryhmä 2: Etunimen alkukirjain L-Ö

14.20 Koonti ja äänestys

- **Käydään läpi tavoitteet ja toimenpiteet, mitä kullakin ryhmällä nousi esille.**
- **Loppukysely**

15.00 Tilaisuuden päätös

Arviointia

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

	Aikataulu	Vaikuttavuus (1-5)
1. Tehostetaan biojätteen lajittelua ja keräystä	**2020-2025**	**3**
2. Kiristetään jätehuoltomääräyksiä.	**2020-2025**	**3**
3. Edistetään tuhkan hyötykäyttöä maarakentamisessa.	2020-2025	2,5
4. Parannetaan erilliskeräystä ja keräyspisteiden saavutettavuutta.	**2020-2025**	**3**
5. Maatalouden sivuvirtojen, kuten muovien, tehokkaampi keräys ja hyödyntäminen.	2020-2030	2,5
6. Tehostetaan kuluttamiseen ja kierrätykseen liittyvää viestintää.	**2020-2025**	**3**
7. Lisätään ja kehitetään yhteiskäyttöpalveluita.	**2020-2030**	**3,5**
8. Mietitään rakennuksien elinkaari ja jatkokäyttö jo suunnitteluvaiheessa.	2020-2035	**4**
9. Hyödynnetään robotiikkaa jätteiden lajittelussa.	**2020-2030**	**4**

Ohjelma

HIILINEUTRAALI POHJOIS-SAVO

13.00 Tervetuloa, ketä on paikalla & työpajan tavoitteet

https://pollev.com/hiilineutraa523

13.10 Ilmastotiekartan laatiminen ja muut ajankohtaiset

Projektityöntekijä Saara Hanhela ja ilmastoasiantuntija Tapio Kettunen, Pohjois-Savon ELY-keskus

13.25 Jakaudutaan kahteen ryhmään keskustelemaan

14.20 Koonti ja äänestys

- Käydään läpi tavoitteet ja toimenpiteet, mitä kullakin ryhmällä nousi esille.
- Loppukysely

15.00 Tilaisuuden päätös

19.1.2021 klo 13-15 Ilmastotiekartta: Teollisuus -työpaja

3.2.2021 klo 9-11.15 Pohjois-Savon ilmastofoorumi: Fossiilivapaa liikenne